

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 15P/28/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5724203063
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Paulína Cubinková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2025:5724203063.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Paulínou Cubinkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, maloleté deti v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti rodičov: matky- C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, F., t. č. G. XX, F. a otca- H. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. G. XXXX/X, adresa na doručovanie : J. XX, F., v konaní o návrhu na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec sa zaväzuje prispievať na výživu mal. B., zvýšeným výživným vo výške 190,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, od 06.11.2024.

II. Zameškané výživné pre mal. B. za obdobie od 06.11.2024 do 30.06.2025 vo výške 783,33 € sa otcovi povoľuje splácať po 10,- € v mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. Otec sa zaväzuje prispievať na výživu mal. A., zvýšeným výživným vo výške 130,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, od 06.11.2024.

IV. Zameškané výživné pre mal. A. za obdobie od 06.11.2024 do 30.06.2025 vo výške 548,33 € sa otcovi povoľuje splácať po 10,- € v mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 4P/10/2017 zo dňa 30.10.2017, právoplatný dňa 22.11.2017, v časti určenia vyživovacej povinnosti otca na maloleté detí.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.11.2024 sa matka domáhala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého B. vo výške 200,- € a na mal. A. 150,- €, počnúc dňom podania návrhu, pričom nedoplatok na výživnom sa otcovi povoľuje splácať v mesačných splátkach s bežným výživným.

2. Podaný návrh matka odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Martin, sp. zn. 4P/10/2017 zo dňa 30.10.2017 súd schválil rodičovskú dohodu podľa, ktorej boli maloleté zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého B. vo výške 90,- € mesačne a na výživu mal. A. XX,- € mesačne. Matka uviedla, že spolu s maloletými deťmi bývajú na adrese G. XX K. F. v nájomnom mestskom sociálnom byte. Matka je zamestnaná v spoločnosti CLEAN TIME Slovakia

s.r.o. ako upratovačka. Jej príjem je cca 750,- € v čistom spoločne s prídavkami na deti a uplatnením si daňového bonusu. Iný príjem nemá a nie je vlastníčkou hnuteľného ani nehnuteľného majetku. Matka uviedla, že otec mal. detí prispievať na výživné podľa posledného rozhodnutia súdu spolu vo výške 150,- € mesačne. Mesačné výdavky matky uviedla: nájom 321,- €, strava 350,- €, elektrina 52,- €, drogeria a kozmetika 100,- €, splátka úveru 62,- €, poistenie 10,- €, oblečenie a obuv podľa potreby + ostatné bežné výdavky osobnej potreby a potrieb mal. detí podľa potreby. Matka uviedla, že mal. B. má 16 rokov. Navštevuje 1. ročník Spojenej školy v Martine, stredné odborné vzdelania v odbore mechatronika. Mal. je zdravý. Venuje sa bojovým umeniam thajskému boxu. Okrem základných životných potrieb maloletého matka mu prispieva na vreckové 20,- €, dopravu 10,- €, telefón 10,-€ ako aj výdavky spojené so záujmami, školou a lekárskou starostlivosťou. Mal. A. má 11 rokov a navštevuje 6. ročník ZŠ. V súvislosti s atopickým ekzémom navštevuje mal. A. kožnú ambulanciu a vo voľnom čase má rada pohyb a venuje sa tancovaniu. Matka uviedla, že otec nad rámec výživného neprispieva. Mal. deti sa s otcom stretávajú veľmi málo a mal. A. k otcovi nechce chodiť, nakoľko tento nevie zabezpečiť jej starostlivosť a potreby na požadovanej úrovni. Z dôvodu, že od posledného rozhodnutia o určení výživného uplynulo 7 rokov, čím sa pomery na strane oprávneného zmenili hlavne tým, že mal. B. navštevuje strednú školu a mal. A. je na druhom stupni základnej školy a maloletí dosiahli vyšší vek s čím sa logicky výrazne zmenila situácia a vzrástli aj celkové náklady na ich starostlivosť, požaduje matka návrhu vyhovieť.

3. K podanému návrhu matka pripojila rozsudok Okresného súdu Martin, sp. zn. 4P/10/2017 zo dňa 30.10.2017 (č. l. 3).

4. Okresný súd Martin uznesenie č. k. 15P/28/2024-11 zo dňa 11.11.2024 ustanovil mal. deťom za kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

5. Otcovi bol návrh matky (spolu s ďalšími písomnosťami) doručený dňa 27.12.2024 (doručenka č. l. 38b), pričom otec sa k podanému návrhu písomne nevyjadril.

6. Súd v rámci multidisciplinárneho prístupu v rodinnoprávnej agende vykonal informatívne stretnutie rodičov dňa 08.01.2025, na ktorom otec uviedol, že jeho čistý mesačný priemerný príjem je od 700-900,- €. Ako výdavky otec uviedol: príspevok na bývanie matke a chod domácnosti 200,- €, výživné 150,- €, telefón 14,- €, TV a internet 50,- €, kúpa tuhého paliva na vykurovaciu sezónu 600,- €, iné výdavky podľa potreby. Otec uviedol, že žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá je starobnou dôchodkyňou. Na informatívnom stretnutí rodičov nedošlo k dohode rodičov, nakoľko otec navrhol zvýšenie výživného celkovo o sumu 50,- €. Aktuálne si nevie predstaviť vyššie výživné, nakoľko poukázal na svoj zdravotný problém, karpálny tunel.

7. Súd vo veci vykonal pojednávanie dňa 07.07.2025 v prítomnosti obidvoch rodičov a kolízneho opatrovníka.

8. Matka na pojednávaní dňa 07.07.2025 uviedla, že na podanom návrhu trvá a žiada výživné na mal. B. 200,-€ mesačne a na mal. A. 150,- € mesačne. Matka uviedla, že otec aktuálne prispieva v zmysle posledného rozhodnutia súdu. Nad rámec neprispieva, ale deti dostávajú vreckové, ktoré by mali podľa nej dostávať od starej mamy. Matka uviedla, že A. chodí k otcovi skoro každý týždeň od piatka do nedele. Mal. B. k otcovi chodí tak 3 krát za mesiac na jednu noc. Matka uviedla, že jej príjem pozostáva zo mzdy vo výške 670,- €. Poberá prídavky na deti vo výške 120,- € a uplatňuje si daňový bonus na obidve deti vo výške 150,- € mesačne. V čistom jej príjem je cca 860,- €. Matka uviedla, že nie je vlastníkom žiadneho hnuteľného ani nehnuteľného majetku. Pokiaľ ide o výdavky tak tieto špecifikovala nasledovne: 332,- € byt, 52,- € elektrina, 65,- € spotrebný úver, TV, internet, telefón 65,- € mesačne, drogeria, hygiena cca 70 – 100,- € mesačne, 10,- € poistenie. Výdavky na mal. B. špecifikovala nasledovne: strava doma 120,- €, cestovné 10,- €, záľuby, thajský box 6,- €, škola 10,- € mesačne, ZRPŠ 26,- € ročne, telefón 10,- €, vreckové 20,- €, oblečenie cca 40,- € mesačne, náklady na bývanie, alikvotná časť 124,- € mesačne, smeti 38,- € ročne. Maloletému B. zakúpila okuliare za 101,50 € a rovnako s nim absolvuje aktuálne zubné ošetrenia. Teraz platila 100,- €. Výdavky na mal. A. špecifikovala nasledovne: strava v domácom prostredí 100,- €, škola 10,- € mesačne, telefón 9,- € mesačne, oblečenie, obuv 40,- € mesačne, drogeria 30,- €, nakoľko mal. má zvýšené výdavky v súvislosti s atopickým ekzémom, 18,- € stojí šampón, ktorý minie za mesiac. Ďalej alikvotná časť na bývanie 124,- € mesačne, smeti 38,- € ročne. Aj s mal. A. má aktuálne zvýšené výdavky v súvislosti so zubnými ošetreniami, nakoľko mal. 4 kazy. Za obe deti platila 100,- € za vyšetrenie.

9. Otec na pojednávaní dňa 07.07.2025 uviedol, že jeho mesačný príjem je vo výške 240,- €. K tomu príjmu, ktorý uviedol na informatívnom stretnutí rodičov uviedol, že takýto príjem mal len sľúbený. Otec uviedol, že si chce hľadať inú prácu. Chcel by robiť SBS, ale musí sa naučiť materiály na skúšky. Tieto materiály dostal už cca 2 mesiace dozadu, ale ešte sa to neučil. Materiály odložil do skrinky, lebo sa mu nechce učiť. Otec uviedol, že pracuje ako kamenár na dohodu, kde chodí každý deň na cca 2 hodiny denne, keď je pekne, keď nie je pekne, tak si tú prácu odloží. Otec uviedol, že žije u svojej matky, ktorá je starobná dôchodkyňa a poberá dôchodok vo výške 700,- € mesačne. Otec uviedol, že ho živí jeho matka. Ako mesačné výdavky špecifikoval: 14 € telefón a fajčí 20 cigariet týždenne. Iné výdavky nemá. Pokiaľ ide o jeho zdravotný stav, otec uviedol, že ho bolia ruky, bolí ho chrbát, keď je dlhšie zohnutý. Rovnako ho bolí ľavá ruka, kde mu zatne prst a má problém túto ruku otvoriť. K lekárovi nechodí. Nelieči sa, nakoľko lekár mu povedal, že mu pomôže len operácia. To mu povedal pred 9 rokmi. Otec ďalej uviedol, že naposledy pracoval v ŽOS Vrútky. Tam bola pre neho práca špinavá a nevyhovovalo mu to a rovnako pracoval v Kii v rokoch 2008 – 2014 na výmene dielov, ofukoval karosérie, kontroloval kvalitu. Pracovný pomer skončil dohodou. Otcove dosiahnuté vzdelanie je stredné odborné učilište. Je vyučený ako obrábač kovov, v tomto odbore má prax 3 roky. Od posledného rozhodnutia sa zmenilo to, že mu odpadla vyživovacia povinnosť na dcéru. Rovnako mu opadli výdavky súvisiace s úvermi, ktoré uhrádzal. Otec uviedol, že nevlastní žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok a pokiaľ ide o peniaze na účte tak tam je v mínuse, mínus 500,- €.

10. Kolízny opatrovník na pojednávaní poukázal na to, že vyživovacia povinnosť je zákonná povinnosť oboch rodičov do doby, pokiaľ sa deti nedokážu živiť samé. Uviedol, že, čo sa týka zdravotných problémov na strane otca, tieto zdravotné komplikácie sú v dnešnej medicíne ľahko odstrániteľné a dajú sa ľahko riešiť. Podľa kolízneho opatrovníka je otec manuálne zručný, čo je v dnešnej dobe veľmi žiadané a je množstvo pracovných príležitostí, kde by sa vedel uplatniť a mohol by dosiahnuť úplný príjem, reálne aj 1.000,- € v čistom. Vzhľadom na to, kolízny opatrovník odporučil súdu, aby autoritatívne rozhodol o návrhu matky a podanému návrhu v plnom rozsahu vyhovel. Poukázal tiež na to, že otec nevykonáva osobnú starostlivosť o mal. detí v potrebnom rozsahu, nakoľko podľa všetkého, keď sa aj mal. deti v domácnosti otca nachádzajú všetko zabezpečuje jeho matka, ich stará matka.

11. Súd po vykonanom dokazovaní, a to po vylúčení matky, otca a oboznámením sa s listinami tvoriacich súdny spis zistil nasledovný skutkový stav veci:

12. Z predložených rodných listov vyplýva, že mal. deti A. – mal. B. a mal. A. pochádzajú z účastníkov konania, ktorí neboli manželmi. Posledná úprava ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností bola rozsudkom Okresného súdu Martin, sp. zn. 4P/10/2017 zo dňa 30.10.2017, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom a mal. deti zveril do osobnej starostlivosti matky. Súd ďalej zaviazal otca povinnosťou platiť výživné na mal. B. vo výške 90,- € mesačne a na mal. A. vo výške 60,- € mesačne. Styk otca s maloletými deťmi súd neupravil.

13. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 12.12.2024 podanej v rámci šetrenia pomerov vyplýva, že matka spoločne s mal. deťmi žije v nájomnom mestskom sociálnom byte. Príjem matky je cca 750,- € v čistom, poberá prídavky na deti, uplatňuje si daňový bonus, rovnako jej otec prispieva pravidelným výživným vo výške 150,- €. Iným spôsobom nad rámec neprispieva. Matka iný príjem zo závislej, alebo inej činnosti neuviedla. Nie je vlastníčkou majetku vyššej hodnoty. Matka má s maloletými výborný vzťah, zabezpečuje ich potreby a starostlivosť, trávi s nimi voľný čas a rovnako súrodenecké vzťahy medzi mal. deťmi sú dobré. Matka uviedla, že s otcom mal. detí nie je komunikácia a nevedia sa dohodnúť na veciach týkajúcich sa mal. detí. Mal. deti sú v starostlivosti otca veľmi málo. mal. A. k nemu nechce chodiť (čistil jej vlasy benzínom). Mal. B. má 16 rokov, študuje na Strednej spojenej škole v Martine, odbor mechatronika., je zdravý, aktívne sa venuje bojovým športom, thajskému boxu. Okrem základných potrieb poskytuje maloletému matka vreckové 20,- €, hradí dopravu 10,- €, telefón 10,- €, prispieva mu na trávenie voľného času. Mal. A. navštevuje 6. ročník ZŠ, je sledovaná v kožnej ambulancii v súvislosti s vyššie uvedeným konaním otca. Vo voľnom čase sa venuje pohybu, tancu. Kolízny opatrovník uviedol, že otec mal. detí prišiel na pohovor na úrad zjavne pod vplyvom alkoholu. Uviedol, že o návrhu nič nevie a tento mu nebol doručený. Po oboznámení sa s predmetným návrhom sa vyjadril, že s týmto nesúhlasí. Uviedol, že býva v rodinnom dome spoločne so svojou matkou, o ktorú sa stará. Uviedol, že sa považuje za bezdomovca a rodinný dom je vo vlastníctve jeho matky. Otec podľa jeho tvrdení nepracuje a nemá žiadny majetok ani príjem. Neskôr sa vyjadril, že sezónne pracuje v kamenárstve. Je

vyučení ako obrábateľ kovov. Má zdravotné problémy s karpálnymi tunelmi horných končatín, ale nebude to riešiť operatívne. Matke prispieva 500,- € na internet, TV, palivové drevo, elektrinu a podobne a tiež platí výživné 150,- €. S deťmi sa stretáva každý víkend a je s nimi rád, otec ďalej na úrade uviedol, že najradšej by si vzal syna k sebe a možno aj dcéru a dal by im všetko, čo by potrebovali. Nemá záujem zvýšiť výživné pre potreby matky.

14. Z potvrdenia o príjme vydaný spoločnosťou CLEAN TIME Slovakia, s.r.o. vyplýva, že čistý priemerný mesačný príjem matky za obdobie august 2023 a júl 2024 je vo výške cca 599,72 €.

15. Zo zmluvy o nájme bytu medzi prenajímateľom mesto Martin a matkou vyplýva, že matka má prenajatý dvojizbový byt a z predpisu mesačnej zálohovej úhrady za užívanie bytu k 01.07.2024 vyplýva, že matka zaň uhradza 321,19 €.

16. Z potvrdenia zamestnávateľa TD Stone vyplýva, že otec má so spoločnosťou od 02.09.2024 uzavretú dohodu o pracovnej činnosti. Pracovný pomer sa končí dňom 31.12.2024. Z potvrdenia o príjme spoločnosti TD Stone Sučany vyplýva, že hrubá mzda otca v septembri 2024 bola 210,- €, v októbri 2024 230,- €, v novembri 2024 200,- € a v decembri 2024 190,- €. Otec ďalej predložil dohodu o pracovnej činnosti medzi zamestnávateľov TD D. D. a otcom, hlavné zamestnanie kamenár. Dohodnutá práca, druh práce, kamenár. Miesto výkonu práce Martin. Pracovnoprávny vzťah začína 01.04.2025. Uzatvára sa na dobu určitú do 31.12.2025. Dĺžka pracovného času 10 hodín týždenne. Dohodnutá odmena 6,- € za hodinu.

17. Z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby za rok 2023 vyplýva, že čiastkový základ dane otca je v sume 703,74 €, úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov zo závislej činnosti vo výške 830,- €, poisťné a príspevky celkom vo výške 126,26 €. Z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby za rok 2024 vyplýva, že úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov zo závislej činnosti otca je v sume 830,- €, poisťné a príspevky celkom vo výške 146,65 €, čiastkový základ dane vo výške 683,35 €.

18. Matka ďalej predložila rozhodnutie mesta Martin o vyrubení miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavby v sume 36,60 € ročne. Rovnako preukázala predpisom mesačnej zálohovej úhrady za užívanie bytu, že za byt uhradza 332,21 € mesačne, za elektrinu 52,- € mesačne, čo preukazuje rozpis predávkovaných platieb za dodávku a distribúciu energetiky SSE. Rovnako preukázala zubné ošetrenia mal. detí vykonané 25.03.2025, kde predbežná kalkulovaná cena týkajúca sa mal. A. vychádza vo výške 261,66 € a na mal. B. predbežná cena vyplývajúca z vyúčtovania stomatologickej ambulancie vo výške 648,62 €.

19. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny F. zo dňa 19.05.2025 vyplýva, že otec nie je a nebol v požadovanom období vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Nie je a nebol vedený ako poberateľ prídavku na dieťa ani dávky v hmotnej núdzi ani ako poberateľ peňažného príspevku ŽZP na kompenzáciu.

20. Z lekárskeho správ predložených otcom vyplýva nasledovné: dňa 20.09.2013 otec absolvoval neurologické vyšetrenie, subjektívne udáva, že 3 týždne je v novej práci, vynútená práca v predklone, udáva bolesti v chrbte, hlavne na pravej strane. Záver dorzalgia- suponovaná práca vo vynútenej polohe v predklone, doporučený diclofenac duo, daná práca nie je vhodná u pacienta. Z ďalšej predloženej správy zo dňa 07.06.2007 vyplýva, že u otca bolo zaznamenané týždeň trpnutie štvrtého a piateho prsta, záver susp. nekompletná lezia, n. ulnaris, nemožno vylúčiť kompresiu z preťaženia. Ďalej otec predložil lekárske správy z ortopedickej ambulancie zo dňa 06.03.2014 a 23.09.2015. Rovnako predložil správu Diagnostického centra PKL Martin zo dňa 07.09.2015, kde je udané, obe ruky incip. artróza proximálneho interphalangeálneho skĺbenia štvrtého prsta a napokon predložil správu zo dňa 01.10.2013, z ktorej vyplýva objektívna ľahká skolióza, nižšie postavená pravá strana panvy. Doporučená klasická masáž.

21. Právne danú vec súd posudzoval nasledovne:

22. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich

schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Ak je maloleté dieťa zverené do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, súd môže schváliť dohodu rodičov o výške výživného alebo môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov výživné neurčuje.

23. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

25. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoji životných nákladov.

26. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

27. Súd uvádza, že v prvom rade skúmal, či došlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného a zmenu súdneho rozhodnutia. Stanovenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča nie je nemenné. Môže dôjsť totiž k zmene pomerov ako na strane povinného tak i na strane oprávneného, pokiaľ sa výrazným spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov, môžu znamenať dôvod pre novú úpravu vyživovacej povinnosti. Súd pri svojom rozhodovaní v tomto konaní zisťuje okolnosti dôležité pre určenie pôvodnej vyživovacej povinnosti a posudzuje, či sa tieto okolnosti podstatne a výrazným spôsobom zmenili, či podstatne a výrazným spôsobom zasahujú do pomerov účastníkov a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá privodiť potrebu novej úpravy k vyživovacej povinnosti. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti. Ďalej podstatná zmena zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodičia, ktorému je dieťať a zverené do starostlivosti, pribudnutie, či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie ďalšej vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné.

28. Súd vykonal porovnanie pomerov dôležitých pre určovanie výživného tak v pôvodnom ako i terajšom konaní a zistil, že na strane mal. detí došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti uplynulo takmer 8 rokov. V čase posledného rozhodnutia mal. B. navštevoval 3. ročník základnej školy. Mal bežné výdavky na školu, oblečenie a stravu. Navštevoval plavecký krúžok za poplatok, polrok 50,- €. Maloletá A. navštevovala materskú školu, kde matka uhrádzala stravu vo výške 25,-€ mesačne, 14,- € príspevok za školné. Mal. mala zvýšené výdavky súvisiace s atopickým ekzémom. U maloletých detí aktuálne pribudli výdavky súvisiace s ich vekom a plnením školskej dochádzky, pokiaľ ide o zdravotný stav- výdavky súvisiace so zubným ošetrením. V čase posledného rozhodnutia matka pracovala ako upratovačka. Príjem mala vo výške 480,- € a výdavky, prispievala matke na spoločnú domácnosť 150,- €. Okrem toho jej dávala aj stravné lístky na kúpu potravín. Matka ďalej uviedla, výdavok, paušálne mesačne na školskú družinu, škôlku, obedy pre deti a mesačník syna 97,- €, 20,- € na drogériu, 20,- € na lieky. Otec v čase posledného rozhodnutia deklaroval mesačný príjem vo výške 620,- €. Výdavky uvádzal súvisiace s bývaním 150,- €, mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť vo výške 100,- € a platil úver vo výške 50,- € a ďalší úver vo výške 60,09 €. Ďalej uviedol výdavok na poistenie mal. B. vo výške 22,20 € mesačne a výdavok na drevo

na kúrenie 300,- €. Z potvrdenia o príjme otca vyplýva, že za rok 2016 bol jeho čistý príjem vo výške 1.144,57 €. Aktuálne už otec ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá, nemá ani splátky úverov.

29. Vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinnoprávných vzťahov. Je prakticky vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb, a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicke najslabšej skupine osôb spoločnosti, a to deťom. Povinnými subjektami sú rodičia dieťaťa. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do času, kým nie je schopné živiť sa samé. Pri určení výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami. V prípade výživného na mal. deti sa vo všeobecnosti uplatňuje tzv. princíp potenciality, ktorý má prednosť pred princípom fakticity. V praxi to znamená, že súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená z príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykovú znalosť, dopyt na trhu práce.

30. Súd uvádza, že otec sa na pojednávaní postavil k návrhu matky na zvýšenie výživného absolútne odmietavo, s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasil. Argumentoval len tým, že nemá dostatočný príjem a že ho živí jeho matka. Na otázku súdu prečo si nezabezpečí inú prácu, v ktorej by mohol dosahovať vyšší príjem, uvádzal, že áno, že chcel by si nájsť inú prácu, že má záujem robiť SBS, avšak sám uviedol, že sa mu na skúšky, ktoré sú pre túto prácu potrebné, nechce učiť. Súd mu dáva do pozornosti, že rodič splodením dieťaťa na seba preberá povinnosť a zodpovednosť, ktorá ho bude sprevádzať po celý jeho život. Mal by sa teda správať tak, aby svojim záväzkom a povinnosťami dokázal vždy a za každých okolností čeliť. Ďalej otec argumentoval svojim nepriaznivým zdravotným stavom, pričom súdu predložil lekárske správy z rokov 2007, 2013, 2014, 2015, tzn. viac ako 10 rokov staré. Argumentoval, že má karpálny tunel, bolesti chrbta, či bolesti rúk. Sám uviedol, že sa liečiť odmieta, k lekárom nechodí. lekársku pomoc nevyhľadáva, nakoľko táto mu ešte pred cca 10 rokmi odporúčala operáciu, ktorú on odmieta. Tu súd uvádza, že otec nepreukázal také zhoršenie svojho zdravotného stavu, či také diagnózy, ktoré by mu bránili vykonávať zárobkovú činnosť. Navyše súd poukazuje na jeho ľahostajný postoj a má za to, že v dobe dnešnej medicíny je možnosť riešiť tak karpálny tunel ako aj bolesti chrbta, či rúk, aby ak nimi aj naozaj trpí, mohol vykonávať zárobkovú činnosť, pri ktorej bude dosahovať vyšší príjem ako ten, ktorý má preukázaný a ktorý aj deklaroval. Ďalej súd poukazuje na jeho rozporuplné vyjadrenia počas konania, kde pred koordinátorom na ISR uvádzal svoj čistý mesačný príjem vo výške 700-900,- €, a na pojednávaní na súde hovoril, že takto to len malo byť, ale takýto príjem reálne nedosahoval. Taktiež pred koordinátorom uvádzal úplne iné mesačné výdavky, iné pred kolíznym opatrovníkom na úrade, aké nakoniec deklaroval pred súdom na pojednávaní. Počas konania mal teda rozporuplné vyjadrenia, ktoré nevedel rozumne vysvetliť. Súdu sa nejaví ako logické, že uvádza svoje mesačné výdavky, či mesačné príjmy, ktoré len majú byť a ktoré len má sľúbené, nie, ktoré reálne dosahuje.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené pri rozhodovaní o výške výživného na mal. detí súd vychádzal z tzv. princípu potenciality príjmu otca nie z jeho faktického príjmu, ktorý v konaní preukázal. Súd tak vychádzal z pracovných ponúk, ktoré sú dostupné na verejných portáloch ponúkajúce zamestnania vhodné pre otca a taktiež, ktoré sú ponúkané aj v okolí obvodu mesta, v rámci, ktorého otec žije a ustálil, že otec by mohol dosahovať príjem od cca 900 € do 1300 € mesačne.

32. Pokiaľ ide o odôvodnené výdavky a potreby mal. detí, u mal. B. súd ustálil mesačné výdavky nasledovne: strava v domácom prostredí 120,- € mesačne, cestovné 10,- €, záľuby 6,- € mesačne, škola 10,- € mesačne, telefón 10,- € mesačne, vreckové 20,- € mesačne, oblečenie, obuv 40,- € mesačne, alikvotná časť na bývanie 124,- € mesačne, alikvotná časť- poplatok za smeti 3,16 € mesačne, okuliare 8,45 € mesačne, zubné ošetrovanie 8,33 € mesačne. Spolu tieto výdavky predstavujú sumu cca 359,94 €, z ktorej súd odpočítal 60,- € poskytovaný ako prídavok na dieťa, t. j. mesačné výdavky na maloletého B. ustálil vo výške 299,64 € a výživné určoval tak, že z tejto sumy cca 2/3 preniesol a delegoval na otca. Výživné tak určil a zaokrúhlil na sumu 190,- € mesačne, pričom otca zaviazal, aby sa podieľal cca 2/3 na výživu na mal. B., nakoľko matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého, zabezpečuje všetky

jeho potreby, styk otca s maloletým sa realizuje mesačne vo veľmi malej miere, preto súd považoval za spravodlivé väčšiu časť nákladov maloletého preniesť na otca.

33. Pokiaľ ide o maloletú A., tu súd ustálil jej mesačné výdavky nasledovne: strava 100,- € mesačne, škola 10,- € mesačne, telefón 9,- € mesačne, oblečenie, obuv 40,- € mesačne, drogéria 30,- € mesačne, smeti 3, 16 € mesačne, bývanie 124,- € mesačne, zuby 5,- € mesačne. Celkovo náklady na maloletú A. 321,15 € mínus 60,- € prídavok na dieťa, t. j. suma cca 261,15 € a z toho polovicu delegoval súd na otca, tzn. výživné súd určil na sumu 130,- € mesačne. Tu súd delegoval polovicu mesačných nákladov na otca, nakoľko maloletá A. podľa zhodných vyjadrení rodičov skoro každý víkend v mesiaci trávi u otca.

34. Zohľadňujúc výdavky na maloleté deti a stanovenie príjmu, ktorý je otec objektívne schopný dosahovať má za to, že je v možnostiach otca platiť výživné na maloletého sumou 190,- € mesačne a na výživu malotelej sumou 130,- € mesačne.

35. Keďže návrh na zvýšenie výživného podala matka dňa 06.11.2024 otcovi vznikol aj dlh na zameškanom výživnom od podania návrhu do vyhlásenia rozhodnutia, a to pre maloletého B. vo výške 783,33 € (aliquotná časť za november + mesiace december, január, február, marec, apríl, máj, jún), ktoré mu súd povolil splácať v mesačných splátkach po 10,- € spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Súd stanovil výšku splátky v takej výške, aby nezaťažovala príliš otca a poskytla mu dostatočný priestor nájsť si zamestnanie, kde bude aj reálne dosahovať taký príjem, že bude môcť platiť toto výživné. Rovnako vzniklo zameškané výživné aj za maloletú A. za obdobie od podania návrhu, t.j. 06.11.2024 do 30.06.2025 vo výške 548,33 €, kde súd postupoval obdobne ako pri mal. B. a povolil mu toto zameškané výživné splácať po 10,- € v mesačných splátkach, spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania, pričom nezaplatením jednej zo splátky, otec túto výhodu splátok stráca.

36. Pokiaľ ide o výrok o náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP v zmysle, ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Tento rozsudok nemôžu účinne napadnúť odvolaním tí účastníci konania, ktorí sa vzdali práva podať odvolanie proti rozsudku po vyhlásení rozsudku v súlade s ustanovením § 368 Civilného sporového poriadku. Matka a kolízny opatrovník sa tohto práva účinne po vyhlásení rozsudku vzdali.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.